

දකුණු තළුත අධ්‍යාතන දෙපාර්තමේන්තුව

අරඛ වාර්ෂික පරීක්ෂණය - 2019

7 ගෞනීය බුද්ධ ධර්මය

නම/විභාග අංකය :-

කාලය : ජූලි 02 දි.

සැලකිය යුතුයි:

- සියලුම ප්‍රශ්නවලට පිළිතුරු සහයන්න.
- නිවැරදි පිළිතුරු යටත් ඉරක් අදින්න.

I කොටස

1. බුදුරජාණන් වහන්සේ පස්වන සතිය ගතකළ ස්ථානය නම,
 1. මිදෙල්ල ගස මුල
 2. අජපාල නුගරුක මුල
 3. කිරිපළු නුගරුක මුල
 4. ජය ශ්‍රී මහා බෝධි මුලයෙහිය
2. බුදන් දහම් සරණ ගිය ප්‍රථම දේවාචික උපාසකවරු වන්නේ,
 1. නදී හා ගයා කාශ්‍යප ය
 2. කොළිත හා උපතිස්ස ය
 3. තපස්සු හා හල්ලුක ය
 4. ආලාර කාලාම හා උද්දකරාමප්‍රත්ත ය
3. විමල, සුභාභු, පුණ්ණර්, ගවම්පති යන සතර දෙනා,
 1. යසකුල පුතුගේ මිතුරන් ය
 2. නදී කාශ්‍යපගේ මිතුරන් ය
 3. උරුවෙල් කාශ්‍යපගේ මිතුරන් ය
 4. ගයා කාශ්‍යපගේ මිතුරන් ය
4. බුදුරජාණන් වහන්සේ හික්ෂාන් වහන්සේලාට ඕවාද ප්‍රාතිමේක්ෂය දේශනාකරන ලද්දේ,
 1. බුද්ධත්වයෙන් වසර දෙකකට පසුය
 2. බුද්ධත්වයෙන් වසරකට පසුය
 3. බුද්ධත්වයෙන් සිව වසරකට පසුය
 4. බුද්ධත්වයෙන් මාස තුනකට පසුය
5. බුදුරජාණන් වහන්සේ සත්‍ය දමනය කළ නොහැකි සියල්ලන් දමනය කිරීමේ හැකියාව ධර්මයේ දැක්වෙන්නේ,
 1. විවිෂාවරණ සම්පන්න ගුණය ලෙසය
 2. අනුත්තරෝ පුරිසදුම් සාරථී ගුණය ලෙසය
 3. සම්මා සම්බුද්ධ ගුණය ලෙසය
 4. ලේකවිදු ගුණය ලෙසය
6. තුන් සූත්‍රයට අයත් සූත්‍ර දේශනාවන් වන්නේ,
 1. මහා මංගල සූත්‍රය, සිගාලේවාද සූත්‍රය, රතන සූත්‍රය
 2. රතන සූත්‍රය, කරණීයමෙන්ත සූත්‍රය, අණන සූත්‍රය
 3. මහා මංගල සූත්‍රය, රතන සූත්‍රය, කරණීය මෙන්ත සූත්‍රය
 4. මහා මංගල සූත්‍රය, රතන සූත්‍රය, දමිසක් පැවතුම් සූත්‍රය
7. කරණීය මෙන්ත සූත්‍රයේ මෙන්ත වැඩිය යුතු සියලු සත්‍යන් අතර, 'රාවරා' යනුවෙන් සඳහන් සත්‍යන් වන්නේ,
 1. තැකි නොගන්නා සත්ත්වයෙය් ය
 2. තැකි ගන්නා සුළු සත්ත්වයෙය් ය
 3. ඇසට පෙනෙන සත්ත්වයෙය් ය
 4. ඇසට නොපෙන සත්ත්වයෙය් ය
8. බුදු සසුනේ අග්‍ර දායකයා හා දායිකාව බවට පත්වූයේ,
 1. කොළුල් රුතුමා හා බන්දුල මල්ලිකාව ය
 2. කොළුල් රුතුමා හා කොළුල මල්ලිකාව ය
 3. අනෙකුතු සිවුතුමා හා විශාලාව ය
 4. පුරුණවර්ධන සිවුතුමා හා විශාලාව ය

9. ආනන්ද හිමිගේ මග පෙන්වීම අනුව ආනන්ද බොධිය රෝපණය කර ඇත්තේ,
 1. තේත්වනාරාමයේ ය 2. වාලකාරාමයේ ය 3. නීග්‍රෝධාරාමයේ ය 4. අගෝකාරාමයේ ය
10. බුදු දහම පටිසේෂ්තගාමී ධර්මයක් වේ. එහි තේරුම වන්නේ බුදු දහම,
 1. උඩුගං බලා යාමට මග පෙන්වන දහමක් බව ය 2. යටිගං බලා යාමට මග පෙන්වන දහමක් බව ය
 3. ඉදිරියට බලා යාමට මග පෙන්වන දහමක් බව ය 4. දකුණක බලා යාමට මග පෙන්වන දහමක් බව ය
11. නිත්‍ය ශිලය, ගෘහස්ථ ශිලය යන නම් විශිෂ්ට හැඳින්වෙන්නේ,
 1. පංච ශිලයයි 2. දස ශිලයයි 3. අඡ්‍ර්‍යාංච ශිලයයි 4. කේරීයක් සංවර ශිලයයි
12. පංච ශිලයහි ඇති ආර්ථ අඡ්‍ර්‍යාංච ශිලයට අයත් නොවන සිල් පදය වන්නේ,
 1. පිසුනාවාවා වේරමණී සික්බාපද්‍ර සමාධියාමී
 2. එරුකාවාවා වේරමණී සික්බාපද්‍ර සමාධියාමී
 3. සම්ජ්‍යපලාපා වේරමණී සික්බාපද්‍ර සමාධියාමී
 4. සුරාමේරය ම්‍යේජපමා ද්‍රව්‍යානා වේරමණී සික්බාපද්‍ර සමාධියාමී
13. මේවිතා ආල්ටය යනුවෙන් ධර්මයෙහි සඳහන් වන්නේ,
 1. තිවැරදි දිවි පැවැත්මයි 2. හිස් වවන කතා කිරීමයි 3. රඹ වවන කතා කිරීමයි 4. වැරදි දිවි පැවැත්මයි
14. සිගාලෝවාද සූත්‍රයට අනුව අපට රෙකුවරණය සැලකීම,
 1. ගුරුවරුන්ගෙන් ඉටුවන යුතුකමකි 2. දෙමාපියන්ගෙන් ඉටුවන යුතුකමකි
 3. මිතුරුන්ගෙන් ඉටුවන යුතුකමකි 4. වැඩිහිටියන්ගෙන් ඉටුවන යුතුකමකි
15. අපණ්ඩක ජාතකයෙහි අනුවන් සාන්තු නායකයා වශයෙන් ඉපිද බුද්ධ කාලයේ දී විනාශ මුඛයට පැමිණියේ,
 1. ජන්න හිමියන්ය 2. දෙවිදත් හිමියන්ය 3. වක්කලී හිමියන්ය 4. සුහද හිමියන්ය
16. සාලිකෙන්දාර ජාතකයෙන් විස්තර වන්නේ,
 1. අන්ධ දෙමාපියන්ට සැලකු යුතෙකුගේ තොරතුරු වේ. 2. අන්ධ ස්වාමියාට සැලකු බිරිදිකගේ තොරතුරු වේ.
 3. දෙමාපියන්ට සැලකු කුරුළු පැටවකුගේ තොරතුරු වේ. 4. වැඩිහිටියන්ට සැලකු දරුවෙකුගේ තොරතුරු වේ.
17. ක්‍රිරුවලින් ලබාගත්තා අස්වැන්නේ පළමු කොටස ත්‍රිවිධ රත්නයට යුතු කිරීම හැඳින්වෙන්නේ,
 1. සාංසික දානය නමිනි 2. පේරු දානය නමිනි 3. අගු ග්‍යාස දානය නමිනි 4. දේව දානය නමිනි
18. සිගාලෝවාද සූත්‍රයේ ගුරුවරුන් උපමා කර ඇති දිගාව වන්නේ,
 1. උතුරු දිසාවය 2. බවහිර දිසාවය 3. දකුණු දිසාවය 4. උඩ දිසාවය
19. සිරිත් මල්දම නම් ග්‍රන්ථය රවනා කරන ලද්දේ,
 1. ඇම්. ඇල්. සිල්වා ගුරු මුහන්දිරම්තමා විසිනි 2. තොටගමුවේ රාජුල හිමිපාණන් විසිනි
 3. විදාගම මෙත්තිය හිමියන් විසිනි 4. පණ්ඩිත පරාකුම්බාභු රජතුමා විසිනි
20. පත්ත කම්ම සූත්‍රයේ පංච බලි කුළින් පෙන්වා දෙන්නේ,
 1. උපයන ධ්‍යාවන තමාගේ යහපතට පමණක් යොදාවාගත යුතු බවය
 2. උපයන ධ්‍යාවන යහපතට පමණක් යොදාවාගත යුතු බවය
 3. උපයන ධ්‍යාවන මතු ප්‍රයෝගනය සඳහා රෙකුත යුතු බවය
 4. උපයන ධ්‍යාවන සමාජ යහපතට හේතුවන අපුරින් යොදාවාගත යුතු බවය (ලකුණු $2 \times 20 = 40$)

II කොටස

● පළමු ප්‍රශ්නය ඇතුළුව ප්‍රශ්න 5 කට පිළිතුරු සපයන්න.

1. i. බුදු රජාණන් වහන්සේ සත්වන සතිය ගතකළ ස්ථානය නම් කරන්න.
ii. ලෝකයාට දහම් දෙසන ලෙස බුදු රජාණන් වහන්සේට ආරාධනා කරන ලද්දේ කුවුරුන් විසින් ඇ?
iii. තෙරුවන් සරණ ගිය පළමු උපාසිකාවන් දෙදෙනා නම් කරන්න.
iv. බුදු රජාණන් වහන්සේගෙන් පිහිට ලැබූ තිරිසන් සතෙකු නම් කරන්න.
v. තුන් පිටකය අතරින් ධම්ම පදය අයත්වන පිටකය කුමක්ද? (ලකුණු 4 x 5 = 20)

2. i. බුදු රජාණන් වහන්සේගෙන් පිහිට ලැබූ අසරණයන් දෙදෙනෙකු නම් කරන්න. (ලකුණු 2)
ii. උපස්ථායකයෙකු තුළ තිබිය යුතු ගුණාග 3 ක් ලියන්න. (ලකුණු 3)
iii. ඔබ අසරණයෙකුට හෝ ගිලන් වූ පවුලේ කෙනෙකුට පිහිට වූ අවස්ථාවක් විස්තර කරන්න. (ලකුණු 5)

3. i. වෛරය සන්සීදෙන අයුරු කියුවෙන ඔබේ පෙළපොත් ඇතුළත් ධම්ම පද ගාට්ට ලියන්න. (ලකුණු 2)
ii. එම ධම්ම පද ගාට්ට වේ තෝරුම ලියන්න. (ලකුණු 3)
iii. මෙත් සහගතව කටයුතු කිරීමෙන් ඔබට සැලසෙන යහපත විස්තර කරන්න. (ලකුණු 5)

4. i. බොරු කිමෙන් වැළකීමේ ගික්ෂා පදය පාලියෙන් ලියන්න. (ලකුණු 2)
ii. පංච ගිලයෙහි සමාදාන පක්ෂයට අයන් කරුණු තුන ලියන්න. (ලකුණු 3)
iii. පන්සිල් රැකිමෙන් සමාජයට වන යහපත විස්තර කරන්න. (ලකුණු 5)

5. i. අදාළ වෙළඳ නායකයකු හා ඇානවන්ත වෙළඳ නායකයකු පිළිබඳ කියුවෙන ජාතක කතාවේ නම කුමක්ද? (ලකුණු 2)
ii. එම කතා පුවත ඇසුරින් යහපත් නායකත්ව ගුණාග 3 ක් ලියන්න. (ලකුණු 3)
iii. ඇානවන්ත වෙළඳ නායකයා බුද්ධිමත්ව ත්‍රියා කිරීමෙන් තම අරමුණු ජයගත් ආකාරය විස්තර කරන්න. (ලකුණු 5)

6. i. විදේශීය වශයෙන් ඇති වූ ආක්මණවලදී ඒවාට විසඳුම් සෙවීමට නායකත්වය ගෙන ත්‍රියා කළ හික්ෂුන් වහන්සේලා දෙනමකගේ නම් ලියන්න. (ලකුණු 2)
ii. හික්ෂුන් වහන්සේලාගෙන් සමාජයට සිදුවන සේවාවන් 3 ක් ලියන්න. (ලකුණු 3)
iii. කළගුණ සැලකීමේ අගය විස්තර වන වාක්‍ය 5 ක් ලියන්න. (ලකුණු 5)

7. පහත දැක්වෙන මාත්‍රකාවලින් දෙකක් තෝරාගෙන කෙටි සටහන් ලියන්න.
 - i. විශාලා මහ උපාසිකාව
 - ii. ඉවසීම
 - iii. ධම්ම පදය
 - iv. වැඩිහිටියන්ට සැලකීම(එක් කොටසකට ලකුණු 5කි.)

දැකුණු තළුත් අධ්‍යාපන දෙපාර්තමේන්තුව

අරඛ වාර්ෂික තරීකෘත්‍යාග - 2019

7 ග්‍රෑනීය බඳ්ධ ධර්මය - පිළිතුරු පත්‍රය

I කොටස

1. - 2	6. - 3	11. - 1	16. - 3
2. - 3	7. - 1	12. - 4	17. - 3
3. - 1	8. - 3	13. - 4	18. - 3
4. - 2	9. - 1	14. - 1	19. - 1
5. - 2	10. - 1	15. - 2	20. - 4

II කොටස

1. i. කිරීපලු නුගරුක මූල / රාජායනය
ii. සහම්පතී මහා බුන්මයා
iii. යසකුල පුතුගේ මව (පුරාතා) බිරිදි
iv. හඳව්තිකා ඇතින්න / දරුවන් විසින් හිංසාවට ලක් කළ ගැරවියා
v. සූත්‍ර පිටකය
2. i. අසරණ වූ මහඟ පියා, සුනිත, සේෂ්පාක, පට්ටාවාරා, කිසාගෙත්තම්, කුමුරක සිසාමින් සිටි ගොවියා, පුතිගත්ත තිස්ස හිමි, රජ්ජ්මාලා.... උචිත පිළිතුරු
ii. රෝගීයාට අවශ්‍ය බෙහෙන් පිළියෙල කර දීම.
රෝගීයාට අවශ්‍ය නිතකර අනිතකර ආහාරපාන ගැන දුන ඒ අනුව කටයුතු කිරීම.
ලාභ ප්‍රයෝග්‍යනා අපේක්ෂාවෙන් තොරව කරුණාවෙන් කටයුතු කිරීම.
මල මූත්‍ර ආදිය කෙරෙහි පිළිකුල්බව තුපදිවීම.
රෝගීයාගේ සිත සැහැසුන කතා පැවසීම.
මින් තුනක් ඇතුළත් පිළිතුරක්.
iii. අසරණයෙකුට පිහිට වූ අවස්ථාවක් හෝ ප්‍රවුලේ අසනීප වූ කෙනෙකුට පිහිට වූ ආකාරය පිළිබඳ ලියා ඇති පිළිතුරකට ලකුණු දෙන්න. එහිදී කරුණාව පෙරදුරි කරගෙන කටයුතු කිරීම ලියා තිබිය යුතුය.
3. i. අක්කොවිෂ් මං අවධි මං
අර්ථනී මං අනාසි මේ
යේ තං න උපනයේන්ති
වේරං තේස්සුපසම්මති
ii. අසවලා මට බැන්නේ ය. මට පහර දුන්නේ ය. මා පරාජය කළේ ය. මා සතු දෙය පැහැර ගත්තේ ය. යනුවෙන් යම් අය නැවත නැවත තොසිතත් නම්, ඔවුන්ගේ වෙරය සන්සිද්ධී.
iii. 7 ග්‍රෑනීය බඳ්ධ ධර්මය පෙළ පොත 7 පාඩම ඇසුරින් ලියා ඇති සුදුසු පිළිතුරකට ලකුණු ලබාදෙන්න.
4. i. මුසාවාදා වේරමණී ශික්ඛාපදාං සමාදියාම්.
ii. තමා යහපතෙහි යෙදීම.
අන් අය යහපතට යොමු කිරීම.
යහපත් කටයුතු අනුමත කිරීම හා රීට අනුබලදීම.
iii. සියලු සත්වයින්ගේ ජ්වත්වීමේ අයිතිය, දේපල පරිහරණය කිරීමේ හැකියාව, සදාවාර සම්පන්න ජ්විත ගතකිරීමේ හැකියාව, සත්‍යවාදීව ජ්වත්වීමේ හැකියාව, කළ කේලාභලයන්ගෙන් තොරව මනා සිහිපුද්ධියෙන් යුතුව, තමාවත්, සමාජයට යැහැරු අවබෝධයෙන් ජ්වත්වීමේ පසුව්ම පන්සිල් වලින් තහවුරු වන බවට අදාළවන පිළිතුරක් සඳහා ලකුණු ලබාදෙන්න.

5. i. අපන්තක ජාතකය
- ii. සැලසුම්සහගත බව, සූදානම, දුර දක්නා තුවන, තම පිරිස සමග නිරන්තර සංචාද තුළින් අරමුණු කරා යාම, පිරිස් කළමනාකරණය, විමසිලිමත් බව, නිවැරදි තීරණ ගැනීම, එඩිතර බව, සුහදිලිබව ආදි ජාතක කතාවට අදාළවන නායකත්ව ලක්ෂණ තුනක් සඳහන් විය යුතුය.
- iii. නිවැරදි නායකත්වය නිසා ඔවුන් අරමුණු ජයගත් ආකාරය විස්තර වන,
 උපදෙශකින් තොරව වෙළඳාමෙහි යෙදීම.
 ඉහළ මිලකට බඩු විකිණීමට හැකි විම.
 දුරදක්නා තුවණීන් කටයුතු කිරීම නිසා අරමුණු ජයගත් ආකාරය විස්තර වන පිළිතුරකට ලකුණු ලබා දෙන්න.
6. i. වාරියපොල සුමංගල හිමි, කුඩාපොල හිමි, මිගේටුවත්තේ ගුණානත්ද හිමි, හික්කඩුවේ සුමංගල හිමි, රත්මලානේ ධර්මාලෝක හිමි
- ii. ජනතාවට ධර්ම දානයෙන් සංග්‍රහ කිරීම. උපතේ සිට මරණය දක්වා මිනිසාගේ සියලුම විශේෂ කටයුතු වලදී ආගමික, සමාජික කටයුතු ඉටුකරදීම.
 උදා:- පිංකම් කටයුතු, දානමය කටයුතු, අවමංගල කටයුතු,
 ගෙවුම් ආරමුල් සංයිදේම ආදි වශයෙන් හික්ෂුන් වහනස්ලාගෙන් ජනතාවට සිදුවන සේවාවන් තුනක් ලිවීම ප්‍රමාණවත් වේ.
- iii. බුදු රජාණන් වහනස්සේ අනිමිස ලේඛන පුජාව තුළින් කළ ගුණ සැලකීමේ ගුණය ලොවට පෙන්වුම් කළ සේක.
 මවට දහම් දෙසීමට තවිතිසා දෙව්ලොවට වැඩිම කළහ.
 බුද්ධ මාතාවට කළගුණ සැලකීමක් වශයෙන් දොරටුව තෙක් පසුපසින් ගමන්ගත සේක.
 තමාගේ දෙමාපියන්ට, ගුරුවරුන්ට, උද්ධ කළ අයට, කළ ගුණ සැලකීමේ ගුණය අප තුළ ඇතිකර ගත යුතු බව
 දැක්වෙන වාක්‍ය 5 ක් ලිවිය යුතුය.
7. i. විශාලා මහ උපාධිකාව
- අංග ජනපදයේ හද්දිය තුවර දෙනංජය සිටු තුමා හා සුමනා සිටු දේවියගේ දියාණීය විශාලාවයි. රුමන් බුද්ධිමත් වූ පංච කළුඟාණීයන් හෙබ් ඇය හත් හැවිරිදී වයසේ දී සේවාන් බවට පත්වුවාය.
- සැණකෙකුලියක් අවස්ථාවේ දී කරන ලද ප්‍රශ්න කිරීම වලින් ඇයගේ බුද්ධිමත් බව ප්‍රකාශ වන අතර ප්‍රස්ථාරයන කුමාරයා සමග විවාහ වූවාය. සැමියාගේ දෙමාපියන්ට නිවැරදි මග කියාදුන් හෙසින් මිගාර මාතා නමින් ප්‍රසිද්ධ වූවාය. එතුම්ය බුදු සසුනේ අතු දායිකාව බවට පත්වුණි. පෙළපොතේ 50 පිටුවෙහි සඳහන් ආදර්ශ හෝ ඉහත කරුණු ඇතුළත් පිළිතුරකට ලකුණු ලබාදෙන්න.
- ii. ඉවසීම
- තමාට කවුරුන් හෝ ආක්‍රේෂ පරිභව කරන කළේ දුක් ගැහැට දෙන කළේ ඔවුන් කෙරෙහි වෙනසකට නොපැමිණ නොකිසී විරුද්ධව ක්‍රියා නොකර සිටිනම් එය ඉවසීමේ ලක්ෂණය ලෙස බුදු දහමින් පැහැදිලි කරයි. බුද්ධ වරිතයෙන් හා ප්‍රශ්න හිමිගේ වරිතයෙන් ඉවසීම පිළිබඳ ආදර්ශ ලබාගත හැකි වේ. සැනැසීම ලැබීම, නිරෝගී බව, ගුණ ධර්ම වර්ධනය කර ගැනීමට සතුරන් ජය ගැනීමට ඉවසීම හේතු වේ. (පෙළ පොත 12 පාඨම්)
- iii. සූත්‍ර පිටකයේ බුද්ධක නිකායට අයන් ධම්ම පදය බෙංදුධියන්ගේ අත් පොතයි. එහි ගාර්ය හාරසිය විසිතුනක් ඇති අතර ඒවා වශේ විසින් විසින් සංග්‍රහ කර ඇත. ජීවිතය සකස් කර ගැනීමට අවශ්‍ය උපදේශ සපයන ග්‍රන්ථයක් ලෙස ධම්ම පදය හැදින්විය හැකි ය. (පෙළපොත 07 පාඨම්)
- iv. වැඩිහිටියන්ට සැලකීම
- වයසින් වැඩිහිටියන් වැඩිහිටියන් ලෙස සලකන අතර දෙමාපියන්, ගුරුවරුන්, පුජා උතුමන් වැඩිහිටියන් වන අතර, වයසින් බාල වුව ද ගුණයෙන් තුවණීන් අපට වඩා උසස් අයද වැඩිහිටියන් ලෙස සැලකේ. දහමෙහි වෘද්ධාපවාදනය ලෙස සඳහන් කර ඇත.
- අප වැඩිහිටියන් රටේ සමාජයේ අහිවැදිය සඳහා කාලය, දෙනය, ගුමය කැපකළ පිරිසයි. ඔවුන්ට රකඛලා ගැනීම හා අවශ්‍යතා ඉවකිරීම අපගේ වගකීමයි. දරුවන් දෙමාපියන්ට අවශ්‍ය යුතුකම් ඉටුකරන්නේ නම් ඔවුන් වැඩිහිටි නිවාසවලට නොයයි. මහජ කළ ඔවුන් අසරන බවට පත් නොවති.